

MYYTEJÄ JA HISTORIAA

Leila Paananen ja Pasi Karppanen

On jälleen aika luoda silmäys edellisen vuoden aikana ilmestyneeseen kotimaiseen science fictioniin ja fantasiaan. Mennyt vuosi oli edellisen tapaan hyvin monipuolinen, sillä tarjolla oli luettavaa niin aikuisille kuin vähän nuoremmille, niin faktaa kuin fiktiotakin. Suosittuja teemoja oli paluu juurille ja myytteihin, sekä kotimaisiin että vieraisiin.

Fantasian ja valtaviirran rajalta

Viivi Hyvönen julkaisi kaksi fantasiaromaania ollessaan teini-ikäinen, näistä ensimmäisen eli **Etsijän** (1995) vain 14-vuotiaana. Toisen romaaninsa **Mahlaa suonissaan** (1999) tiimoilta häntä myös haastateltiin aikanaan Kosmoskynään.

Viime vuonna Hyvönen julkaisi pitkän hiljaiselon jälkeen romaanin **Apina ja uusikuu** (WSOY), jota voisi kaikei luonnehtia uusikumaksi. Kirjan monikerroksellinen ja kirjallisuusviitteiden kyllästävä tarina sijoittuu eristettyyn Apinoiden kaupunkiin, jossa taru ja totuus sekoittuvat toisiinsa.

Maarit Verronen sen sijaan on jo vanha konkari suomalaisessa sf/f-kentässä. Viime vuonna häneltä ilmestyi Tammen kustantamana romaani **Karsintavaihe**, joka kertoo Lumista ja hänen ystävistään. He elävät rinnakkaistodellisuuden dystopiassa, jossa työ muodostaa koko

elämän. Lumi on siniteltyt vielä ylikäisenäkin C- ja D-tason työntekijänä, mutta määräykset tiukentuvat ja Lumi joutuu lopulta ahtaalle.

Tiina Raevaara on monille tuttu tuotteliana sf/f-novellistina. Viime vuonna Teos-kustantamo julkaisi häneltä esikoisromaanin **Eräänä päivänä tyhjä taivas**. Romaani kertoo työstä, joka asuu elinkelvottomaksi tuhoutuneessa maailmassa perheestään erossa. Kirjaa luonnehditaan painajaismaiseksi saduksi ja nurinkuriseksi kehitystarinaksi, jossa luonto limittyy ihmisen maailman kanssa.

Mielenkiintoinen uutuus on *Maria Candian* kirjailijanimellä *Megatron Braineater* kirjoittama scifiromaani **Kapteeni Shiva osa 2**, joka ilmestyi Flamongo Kustannukselta. Kyseessä on jatko-osa vuonna 2007 ilmestyneelle ensimmäiselle osalle. Kapteeni Shiva tekee ammatinvalinnallisia valmisteluita ja ylittää ensimmäisenä aurinkokunnan historiassa valon nopeuden. Mutta miten käy täysjär-

kiselle joukkomurhaajalle kansainvälisen oikeuden edessä?

Johanna Sinisalo on varmasti tuttu nimi Kosmoskynän lukijoille. Hänen uusin romaaninsa **Linnunaiivot** ei oikeastaan kuulu sf/f-generen, vaan kertoo extreme-kokemuksista kiinnostuneesta Jyrkistä, joka lähtee kaikkien aikojen vaelluskierrokselle Uuteen-Seelantiin ja Australiaan. Mukaan lähtee myös Jyrkin tyttöystävä Heidi, ja kaksikko saa kokea luonnonvoimien koko armottomuuden.

Kari Tarkiainen, joka oli ennen eläkkeelle jäämistään pitkään Kansallisarkiston johtaja julkaisi viime vuonna Raudpats-kustantamon kautta byrokratasatiirisen dekkarin **Varjojen valtakunta**. Sen tunnukseksi on, että arkistossa ei koskaan tapahdu mitään, koska kaikki on jo tapahtunut siinä vaiheessa kun asiat arkistoidaan. Tarina sijoittuu Tukholman valtioneuvoston, jossa Tarkiainen työskenteli. Kirjassa siellä tapah-

tuu yhtä ja toista niin kummallista, että dekkari saa fantasian aineksia.

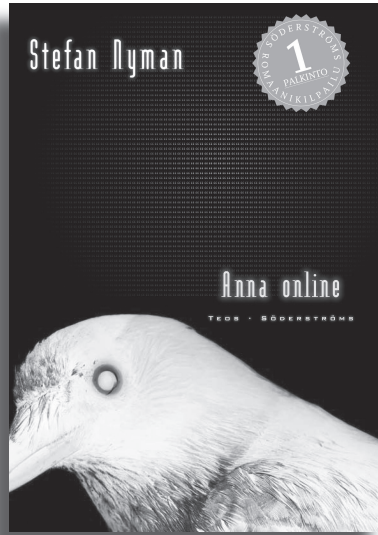
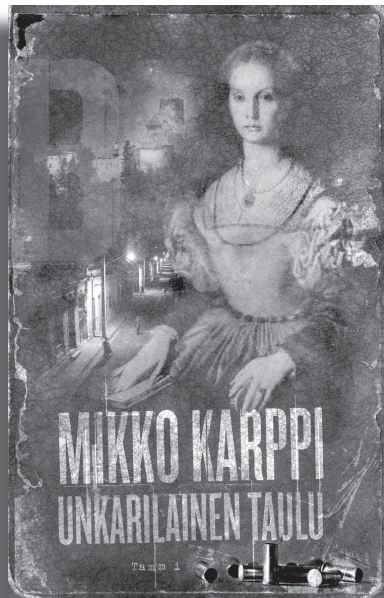
Urbaaneja kauhuvisioita

Kotimaista kauhua ilmestyi viime vuonna useamman romaanin verran, mikä on saanut monet puhumaan kotimaisen kauhun uudesta noususta. Yksi romaaneista on novellistina monelle tutun **Marko Hautalan Itsevalaisevat** (Tammi). Hautalasta ja hänen romaanistaan löytyy lisää tietoa tässä lehdessä olevasta haastattelusta.

Elias Rosvikin teini-ikäinen tytär katoaa samana syksyisenä iltana, kun hän itse on päättänyt jättää viidennen rakastajattarensa. Hän ryhtyy etsimään tyttärtään kuin riivattu samalla kun vaimo upottautuu suruun ja pulloon. Romaani on intensiivinen ja riipaiseva tarina arjen kulissien romahamisesta, hohtavista kaloista sekä aikuisten ja lasten maailmoja erottavasta pimeydestä.

Mikko Karpin toinen romaani **Unkarilainen taulu** (Tammi) on puolestaan on tarina 400 vuotta vanhan arvoituksen voimasta. Keskiaikaisen Unkarin varjelluimmat salaisuudet ovat pysyneet pinnan alla, kunnes kesäisenä aamuna Porin asukkaiden mielenrauhaa järkyttää verettömänä löytyvä nuori nainen.

Åbo Akademiassa opiskelevan **Stefan Nymanin** esikoisteos **Anna online** ilmestyi viime vuonna sekä suomeksi Teos-kustantamolta että alkukielellä ruotsiksi nimellä **Anna är**

online (Söderströms). Turkuun sijoitettava kauhutarina kertoo Samuelista, Annasta ja Pentistä. Anna on nainen, jonka kaltaista Samuel ei ole voinut kuvitella tapaavansa. Rakastavien idylliin hiipii kuitenkin varjoja, kun Annan asunnossa alkaa tapahtua outoja: lamput rikkoutuvat itsestään, ja joku käyttää Annan tietokonetta, vaikka hän ei ole lähimailakaan. Kohta paljastuu, ettei Anna ole kertonut kaikkea menneisyydestään.

Suomen ehkä omituisin supersankari Kapteeni Kuolio siirtyi viime vuonna sarjakuvista romaanin sivuille. Kuolion luoja P. A. Manniselta ilmestyi romaani **Kapteeni kuolio ja Suomen salainen kuningas** (Zum Teufel!). Siinä koko maailma ja varsinkin Tampere uhkaa kadota olemattomiin, ja vain Suomen salaisen kuninkaan löytäminen voi estää lopullisen tuhon. Siinä sivussa selviää myös Pyhän Graalin arvoitus ja pienten muovivukkeiden todellinen merkitys.

Historiaa ja fantasiaa

Tammi julkaisi syyskuussa **Simo Halisen Lemmenomenia**, joka kertoo tarinaa kahdessa aikatasossa: vuonna 2005 elokuvaleikkaaja Esko Oraspelto kohtaa vesibussissa naisen, joka väittää olevansa ruotsalainen sienitutkija, mutta jossa on jotain ärsyttävän tuttua. Vuonna 1905 puhelininsinööri Albin Oras on menettämässä morsiamensa armenialaiselle omenatutkijalle Onnik Tsilitsianille. Albinin valtaa käsittämätön aavistus, että sadan vuoden päässä tulevaisuu-

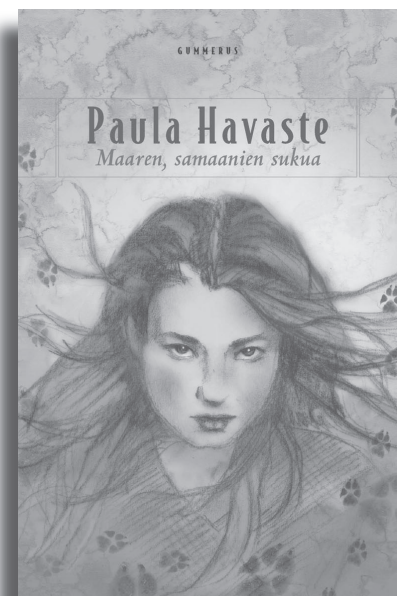
desa elää nainen, johon tutustumisen saattaa olla vastaus hänen ongelmiinsa. Suoran toiminnan miehenä Albinin päätetään tehdä asialle jotain.

Pekka Halosen esikoisteos **Peuraheimo** ilmestyi Vaskikirjojen kustantamana huhtikuussa. Romaani pohjautuu novelliin, joka julkaistiin Spin-lehdessä 3-4/05. Kyseessä on ikivanhoihin myytteihin perustuva kertomus elämästä yli 5000 vuotta sitten, jolloin Itämeren paikalla laihehti Litorinameri.

Peuraheimo elelee kotamajoissaan meren rannalla. Kylässä synnytyään ja kuollaan, kalastetaan ja metsästetään, loitsitaan ja välillä matkataan aliseen maailmaan vainajien luokse, mutta uudet vaarat nousevat uhkaamaan sahvalaisten elämää. Miten he selviävät, kun etelästä tullut kansa saapuu pitkin veneineen ja kuparikirveineen?

Saamelasta perintöä käyttäen hyväkseen myös **Paula Havasteen Maaren, samaanien sukua** (Gummerus), joka on Lapinmaa-trilogian itsenäinen jatko-osa. Se kertoo Maarenista, jonka suvussa on ollut suuria tietäjiä, mutta koska hän on vain tyttö, kukaan ei rohkaise häntä samalle tielle. Hän löytää etsintämatkallaan yllättäviä opastajia, sillä laaja Lapinmaa on täynnä tuonpuoleisen väkeä: maahisia, staaloja, seitoja, haltioita ja manoja.

Kustannusosakeyhtiö Apali julkaisi loppuvuodesta 2007 **Aarne Haapakosken** eli **Outsiderin** historiallisen romaanin **Abiel Tähdistälukija**.

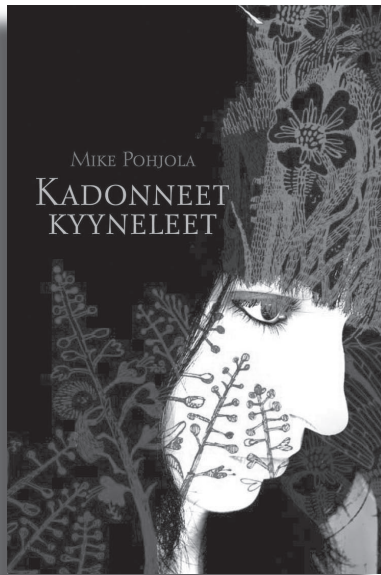
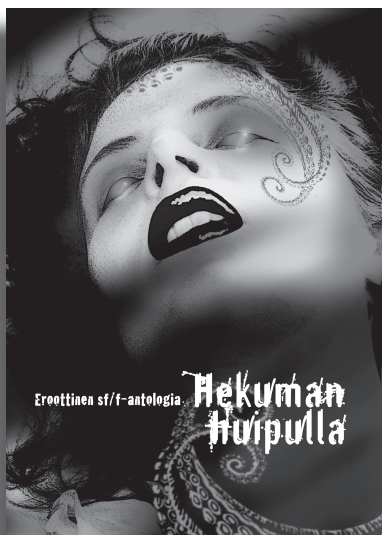
Tarina sijoittuu vuoteen 850 eaa. ja kertoo Abielista, joka työskentelee Israelin kuningaspalatsissa Ahabin valtakaudella. Kaikki sujuu hyvin, kunnes vanha kuningas menettää sodassa henkensä. Samoihin aikoihin Assyrian Salmaneser on laittanut lähimmän miehensä Hoodian kertomaan tulevasta maailman valtakunnasta, jota johtaisi Maailman Vapauttaja.

Novellikokoelmia

Suomen Tieteiskirjoittajat ja Turun yliopiston tieteskuulttuurikabinetti julkaisivat viime vuonna novelliantologian **Hekuman huipulla**, jonka toimitti Kosmoskynän päätoimittaja *Pasi Karppanen*. Kokoelmaan kerättiin vuonna 2006 järjestetyn Hekumanovellikilpailun parhaimmisto, ja se on ensimmäinen Suomessa julkaistu eroottisen sf/f:n kokoelma, joka koostuu ainoastaan kotimaisten kirjoittajien teksteistä.

Turbator, turkulainen pienkustantamo, on muutaman viime vuoden aikana julkaissut tiiviiseen tahtiin novelliantologioita tavoitteenaan pelastaa niihin aiemmin lehdissä päivänvalonsa nähneitä novelleja. Viime vuonna Turbatorilta ilmestyi kaksi kokoelmaa lisää.

Ensimmäinen on useampien suomalaisten sf/f-lehtien sivuilta tutun *Petri Laineen* novelleista koottu **Taiwaan kaikki värit**. Laineen laajasta tuotannosta on siihen valittu kahdeksan novellia, jotka kaikki ovat ilmentyneet aikaisemmin kotimaisissa fan-

zineissa. Turbatorin toinen kokoelma on *Kirsti Ellilän* (ks. Kk 3-4/08) **Outoa rakkautta**. Kokoelmassa yhdistyvät dekkari, kauhu, fantasia, scifi ja romantiikka, eli kokoelma sisältää kuusi outoa ihmissuhdetarinaa.

Pasi Jääskeläiseltä ilmestyi viime vuonna novellikokoelma **Taivaalta pudonnut eläintarha** (Atena). Kokoelma sisältää novelleja, joita on aiemmin julkaistu sekä kotimaisissa sf/f-lehdissä että kokoelmassa **Missä junat kääntyvät**. Lisäksi mukana on myös aiemmin julkaisemattomia novelleja, ja kaikki tekstit on toimitettu uudestaan.

Viime vuonna ilmestyi myös omakustanne **Talvenvalta**, joka on *Soili Sarellin* käsialaa. Kyseessä on fantasiarunokokoelma, joka sisältää seitsemäksi kokonaisuudeksi jaoteltuja, satufantasiasta kuvastonsa ammentavia runoja.

Nuorten fiktiota

Mike Pohjolan esikoisromaani **Kadonneet kyyneleet** (Gummerus) kertoo kahta erillistä tarinaa. Toisen päähenkilö on isättömäksi jäänyt Roosa, jota koulunkäynti ei kiinnosta. Toisaalla, toisessa maailmassa, elää olento nimeltä Punakaneli. Hän joutuu lähtemään pieneltä kotisaareltaan ja saa tasavallan puolustajilta kuulla olevansa suuri sotilas, jonka tehtävä on auttaa kukistamaan pahan Tuonenkielen armeija.

Ilkka Auerin suosittu **Lumen ja jään maa** -fantasiasarja päättyi kolmanteen osaansa **Ikitalvi** (Otava).

Sarjan aikuiseksi kasvanut päähenkilö, jäänoita Nonna on jäänlouhien jumalattaren suojeluksessa ja haluaa palauttaa louhien vallan. Samanaikaisesti Noridiumin viholliset, nawyrilaiset, lietsovat sotaa, ja Nonna joutuu lähtemään tielle, joka on täynnä satumuksia, vihaa ja vallanhimoa.

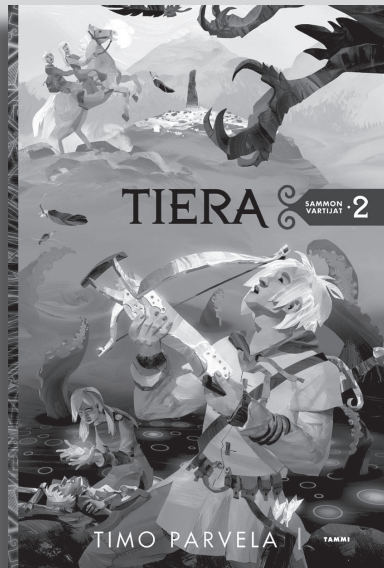
Myös *Tuulia Ahon* **Lumen tytär** (WSOY) on trilogian viimeinen osa. Se kertoo Lumen tyttärestä, joka ei puhu sanoilla, vaan sihisee ja naksuttaa lintujen kieltä ja jota sen vuoksi pelätään ja kunnioitetaan. Tyttö ja hänen setänsä, kutsusanat unohtanut shamaani Musta Haukka, matkaavat Vihreän meren saarille tapamaan Sanojen vartijoita yhdessä sammalväkeen kuuluvien Villavan ja Vesikon kanssa.

Viime vuonna päättyi myös kolmas nuortenfantasiatrilogia. *Ulla Viertolan* **Arokissan aika** (WSOY) päätti **Oman keisarien aikakirjat** -sarjan. Oman valtakunta on suisutunut kurjuuteen, mutta muutoksen tuulia on ilmassa, ja kerjäläisten mukana kulkee salainen tieto uudesta ja paremmasta hallitsijasta. Tarina kietoo yhteen niiden ihmisten kohtalot, jotka ovat tahoillaan eläneet mukana valtakunnan historiassa.

Kalevalaa nykyhetkeen yhdistelevä *Timo Parvelan* **Sammon vartijat** -sarja jatkui viime vuonna toisella osalla **Tiera**. Sammon vartijoihin kuuluvan Ilmarin seikkailut jatkuvat: Toinen Väinämöisen kätkemistä Sammon sirpaleista on yhä kateissa, ja hänen paras ystävänsä Ahti on

kustelee tuulten ja eläinten kanssa. Etelään sopeutumista onneksi helpottaa tunturihaukka, joka johdattaa hänet hevostallille.

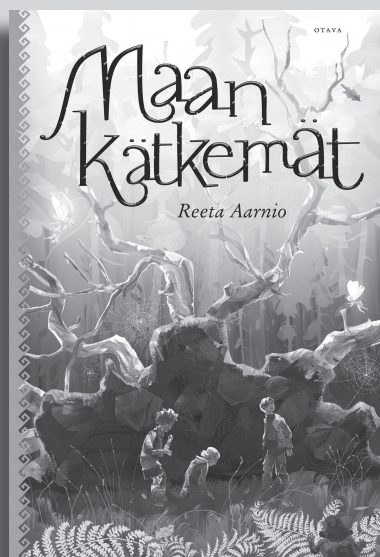
Rakas-kustannus on vastikään toimintansa aloittanut yritys, jonka ensimmäinen kirja on *Raili Vesasen* uskonnollissävyytteinen romaani **Matka uneen ja takaisin**. Se aloittaa neliosaisen sarjan **Leiloman tarinat** ja kertoo koulukiusatusta Lillistä, joka saa edesmenneen isänsä kirjeessä avaimen salaperäiseen Unien maahan. Lilli tutustuu sen asukkaisiin ja tapaa maagin, joka antaa hänelle vaikean tehtävän.

Lapsille ja lapsenmielisille

Johanna Venhon Roope ja Aada -sarjan neljäs osa **Okulus ja teatteri Outo** (WSOY) on kirjoitettu yhteistyössä lukijoiden kanssa. Siinä Aada ja Roope aloittavat viidennen luokan, ja uusi opettaja osoittautuu teatterihulluksi. Luokka alkaa kirjoittaa omaa näytelmää. Kesken kaiken tapahtuu kummia, kun kuvaan astuu teatteri Outo maagisine hahmoineen.

Leena Krohnin historiallinen romaani **Kotini on Riioraa** (Teos) puolestaan kertoo Ruthista, Raijasta, Pikkupaulista ja muista kylän lapsista, jotka elävät taianomaista lapsuutta 1950-luvulla. Tarinan keskiössä on Isopaulin isoisan lamppukauppa, jossa tapahtuu kaikenlaista kummallista.

Irmeli Sandman-Liliuksen Yksi-sarvinen on saturomaani, joka

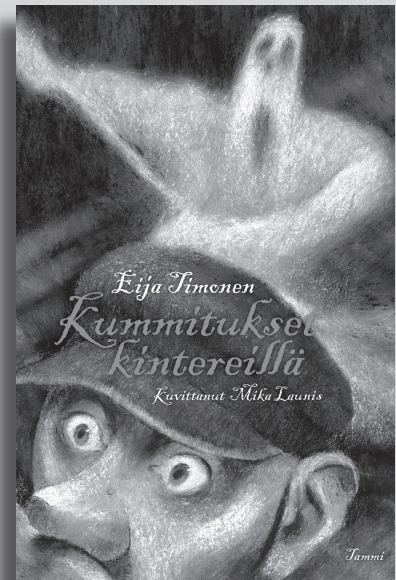
yhä vankina Tuonelassa. Sarjaa ja sen aiempia osia on luonnehdittu vauhdikkaiksi, jännittäviksi ja humoristisiksi fantasiaseikkailuiksi.

Historiallista nuortenseikkailua tarjoaa *Hannu Hirvosen Vikke Saapasrenki* (Tammi). Romaani kertoo 1800-luvun Suomessa elävästä kauppiaan renkipojasta Vikestä, joka seuraa oudosti hohtavaa ketunpoikaa maan uumeniin, saa selville ahneen kauppiaan juonet ja joutuu lopulta pakenemaan kotikylästään.

Reeta Aarnion Maan kätkemät (Otava) puolestaan kertoo viidesluokkalaisesta Liinasta, joka yrittää totutella uuteen kaupunkiin ja uuteen kouluun. Eräällä kirjastoreissulla hän löytää oven, joka johtaa aivan toisenlaiseen maailmaan. Muutamat koulun oppilaat käyvät iltaisin taikatunneilla ja oppivat asioita maahisista, tontuista ja veden väestä. Liinakin huomaa kuuluvansa joukkoon, jolla on kyky nähdä ja kokea asioita, joita muut ihmiset eivät näe.

Harri István Mäen varhaisnuorille suunnattu kauhuromaani **Zen Zero** (Tammi) kertoo Helsingistä pikkukaupunkiin muuttaneesta Eerosta, jonka mielestä uudessa kotipaikassa on jotain kummallista. Uinuvan pikkupaikkakunnan uumenissa vaanii jotain vaarallista.

Anu Ojalan kirjoittama ja *Maaria Laurisen* kuvittama **Aino, neljän tuulen tyttö** (Otava) yhdistää kaksi suosittua aihetta: mangan ja hevoset. Mangahenkisesti kuvitetun heppasarjan pääosassa on Lapista etelään muuttanut Aino, joka kes-

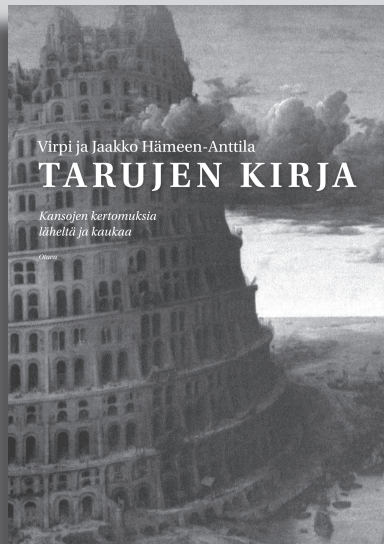
ilmestyi alun perin vuonna 1962, ja josta Otava julkaisi viime vuonna näköispainoksen. Kirja kertoo pikku Maikista, joka kadottaa eräänä päivänä helminauhansa. Tyttönen ehtii nähdä vain pienen pienen olennon, jolla on otsassaan ihmeellinen korallinpunainen sarvi.

Perheen pienimmille suunnattuja perinteisiä kummitustarinoita ilmestyi viime vuonna kahdenkin kirjan verran. *Eija Timosen Kummitukset kintereillä* (Tammi) on kokoelma tarinoita, joissa aaveet, kummitukset, homenokat ja muut öiset vaeltajat valvottavat ihmisiä.

Pirkko-Liisa Perttulan Kummitusperhe Kammoset sen sijaan on suunnattu juuri lukemaan oppineille. Siinä tokaluokkalaisen Mollan ja hänen veljensä uudessa kodissa tapahtuu kummia. Yhtä ja toista katoaa, ullakolta kuluu rysähdyksiä ja kolahduksia ja Halloween-juhliin ilmestyy outoja kuokkavieraita.

Faktaa fiktiosta

Schildts Kustannus julkaisi viime vuonna *Westin Boelin* kirjoittaman elämäkerran mummien luojasta *Tove Janssonista* nimeltään **Tove Jansson – Sanat, kuvat, elämä**. Se kertoo kuinka Janssonin menestystarina alkoi jo 1950-luvulla, kun muumi-kuume levisi ensimmäistä kertaa. Elämäkerran kirjoittaja on ainoa tutkija, joka on saanut vapaasti tutustua Janssonin koko yksityiseen arkistoon, ja kirjan perustana ovat lukuiset kirjeet perheelle ja ystäville, päiväkirjat,

luonnoskirjat ja muu materiaali.

Viime vuonna ilmestyi myös Potter-kääntäjä *Jaana Kapari-Jattan Pollomuhku ja posityyhtynen* (Tammi), jossa hän kertoo Harry Potterin kääntämisestä suomeksi. Miten ovat esimerkiksi syntyneet lukuisat omaperäiset sanat kuten hevoskotka, Pollomuhku, huiSPAUS ja ankeuttaja? Samalla Kapari-Jatta kertoo yleisesti kääntämistyön arjesta ja etenemisestä. Suositeltavaa luettavaa myös muille kuin Potter-faneille.

Akateemisempaa tietokirjallisuutta edustaa *Harri Hietikon* hallintotieteen väitöskirja **Valta, johtajuus, tuho ja toivo J. R. R. Tolkienin teoksessa Taru sormusten herrasta eli "Management by Sauron"** (Tampereen yliopisto). Siinä Hietikko tarkastelee Sormusten herrassa esiintyviä vallan ja johtajuuden ilmiöitä, Keski-Maan yhteiskunnallisia valtarakenteita sekä kamppailua, jota Valta-sormuksen omistamisesta käydään. Väitöskirjan keskeinen kysymys on se, voiko Tolkienin teoksella olla kaunokirjallisen funktionsa ohella jotain konkreettista annettavaa nykypäivän työyhteisöjä johtaville esimiehille.

Jyväskylän yliopiston julkaisema **Fanikirja** (toim. *Kaarina Nikunen*) puolestaan käsittelee fanitutkimusta. Se on artikkelikokoelma, jossa fani-ilmiötä tarkastellaan uusista tai alueella vähemmän käytetyistä näkökulmista. Teemoina ovat muun muassa medioitumisen ja osallistuvien kulttuurien ohella faniuden suhde leikkikulttuureihin sekä uskontoon ja uskonnollisuuteen, fanikulttuurien vaikutus tuotteiden taloudelliseen

käyttöarvoon sekä internetin yleisösuhteessa aiheuttamat muutokset.

Kristitty fantasiaharrastaja *Esko Miettinen* puolestaan pohtii kirjassaan **Velhon uskontunnustus** (Kirjapaja) fantasiagenren ja raamatun yhteisiä teemoja. Sisältäähän fantasiakulttuuri paljon uskonnollisia teemoja kuten messiaanisia pelastajahahmoja, pyhiä kirjoituksia ja hyvän ja pahan vastakkainasetteluja.

Vesa Sisätön toimittama **Kotimaisia lasten- ja nuortenkirjailijoita 5** ilmestyi BTJ:n kustantamana. Teos jatkaa kirjailijaesittelyjen sarjaa ja esittelee 24 ajankohtaista, nuorelle yleisölle kirjoittavaa kirjailijaa. Lähes kaikki kirjallisuuden lajityypit ovat edustettuina; teoksessa kuvaillaan lasten dekkareita, jännityskirjoja, science fictionia ja fantasiaa – hevoskirjoja, romantiikkaa ja realistisia nuoruudenkuvauksia unohtamatta.

Mytologiaa ja historiaa

Nuorille lukijoille suunnattu *Mervi Kosken Suomalaisia haltijoita ja taruolentoja* (Karisto) esittelee kotimaista kansantarustoa. Se kuvailee niin veden väkeä ja ilmojen haltijoita kuin kotitonttuja ja kummituksia. Jokaisesta olennosta kerrotaan muun muassa niiden tavat, luonne ja vaikutusalueet.

Kotimaisia taikaolentoja esittelee myös *Sami J. Anteroisen* kirjoittama ja *Elena V. Klykovan* kuvittama **Yliluonnollinen luonnonhistoria** -kirjasarja (Perhemediat), josta ilmestyi viime vuonna kuusi osaa: **Keijut, Maahiset, Menninkäiset, Näkki, Peikot ja Tontut**. Kirjat tarjoavat tiiviit tietopakettit kunkin lajin levinneisyydestä, historiasta, lisääntymisestä, ruokavaliosta ja asuinpaikoista.

Myös *Arto Kivimäen Aikojen alussa* (Teos) on tarkoitettu nuorille lukijoille. Siinä käydään läpi tärkeimpiä kreikkalais-roomalaisia taruja sujuvasti nykykielellä; mukana ovat muun muassa Zeus, Afrodite ja pelottavat kykloopit. Tarinan perusrunkona on Ovidiuksen (43 eaa. – 17/18 jaa.) **Muodonmuutoksia**.

Hieman varttuneemmille lukijoille ilmestyi *Virpi ja Jaakko Hämeen-Anttilan Tarujen kirja* (Otava), jossa käsitellään ikaikaisia taruja ja sitä kuinka ne yhä koskettavat meitä. Kirjaan on

koottu eri kulttuurien kiehtovimmat myytit ja tarinat, joiden sankareina esiintyy niin antiikin jumalia ja Kalevalan henkilöitä kuin harvinaisempia tuttavuuksia Oseanista ja Japanista.

Esa Vileniuksen Kaiken maailman loput (Tammi) puolestaan esittelee erilaisia maailmanloppuskenaarioita auringon sammumisesta ötököiden hyökkäykseen. Tuleeko tuho asteroidina avaruudesta vai voittamattomana viruksena Kaakkois-Aasiasta? Yleistajuinen tietokirja on hyvää oheislukemista myös sf/f-kirjoittajille.

Kotimaista sf/f-sarjakuvaa julkaistaan toistaiseksi varsin vähän, joten jokaista alan edustajaa kannattaa tervehtiä ilolla. Tähän kategoriaan kuuluu Egmontin viime vuonna julkaisema *Johanna Sinisalon* ja *Ilkka Ruokolan Muumimamman vaarallinen nuoruus*. Kaikki tietävät, että Muumipappa tapasi aikoinaan Muumimamman pelastaessaan tätä myrskyvästä merestä, mutta miten mamma olikaan joutunut aaltojen armoille?

Tarinassa Muumimamma raottaa salaisuuksien verhoa kertomalla nuoruudestaan kolme aivan erilaista tarinaa. Samalla lukija voi aavistaa, millaisten kokemusten myötä Muumimamman riemastuttava arvomaailma on mahdollisesti syntynyt. Oliko Muumimamma nuoruudessaan sirkusratsastaja, puoliammattimainen pokerinpelaaja, merirosvolaivan miehistössä tai avustamassa Yksinäisten Vuorten tähtiobservatoriossa? Vai oliko hän tätä kaikkea?